

10

Stemmingen moties Wet toekomst pensioenen

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Wijziging van de Pensioenwet, de Wet inkomstenbelasting 2001 en enige andere wetten in verband met herziening van het pensioenstelsel, standaardisering van het nabestaandenpensioen, aanpassing van de fiscale behandeling van pensioen en enige andere wijzigingen ten aanzien van pensioen (Wet toekomst pensioenen)**,

te weten:

- de motie-Van Rooijen c.s. over strijdigheid met het eigendomsrecht (36067, letter Q);
- de motie-Van Rooijen c.s. over het instellen van een aparte en onafhankelijke toezichthouder (36067, letter R);
- de motie-Van Rooijen c.s. over de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen besluiten van de toezichthouder (36067, letter S);
- de motie-Van Rooijen c.s. over een novelle over individueel bezwaarrecht voor iedere rechthebbende (36067, letter T);
- de motie-Van Rooijen c.s. over de uitvoeringsregelingen van het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (36067, letter U);
- de motie-Van Rooijen c.s. over duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop de APPA-regeling wordt aangepast (36067, letter V);
- de motie-Van Rooijen c.s. over een zelfstandige pensioenregeling voor politieke ambtsdragers (36067, letter W);
- de motie-Crone c.s. over een voortzetting en verruiming van de Regeling voor Vervroegde Uittreding (36067, letter Y);
- de motie-Moonen c.s. over het dichten van een pensioenklouf (36067, letter Z);
- de motie-Moonen c.s. over deelnemers wijzen op de mogelijkheid om langer door te werken (36067, letter AA);
- de gewijzigde motie-Moonen c.s. over een regeling voor externe geschilbeslechting (36067, letter AP, was letter AB);
- de motie-Van Rooijen over een novelle over de inrichting van het nabestaandenpensioen (36067, letter AC);
- de motie-Van Rooijen over het schrappen van de afschaffing van de doorsneepremie (36067, letter AD);
- de motie-Van Rooijen over een novelle die de voorrang van compensatie boven indexaties uit het wetsvoorstel schrapt (36067, letter AE);
- de motie-Van Rooijen over een vaste rekenrente van 2% (36067, letter AF);
- de motie-Van Rooijen over een novelle om de lifecyclemethode te schrappen (36067, letter AG);
- de motie-Prast over de mogelijkheid om beleggingen die slecht zijn voor dierenwelzijn uit te sluiten (36067, letter AH);
- de motie-Prast over het terugtrekken uit fossiele beleggingen (36067, letter AI);
- de motie-Prast over de pensioenvooruitblik in zowel euro's als procenten (36067, letter AJ);
- de motie-Prast over het beëindigen van de naar rato aftopping van deeltijders (36067, letter AK);

- de motie-Prast over een jaarlijks weegmoment inzake een beheerste transitie (36067, letter AL);
- de motie-Prast over een bindend referendum over het investeringsbeleid (36067, letter AM);
- de motie-Crone c.s. over het vormgeven van pensioenen voor politici volgens het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (36067, letter AO);
- de motie-Van Rooijen c.s. over het advies van de landsadvocaat inzake het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (36067, letter AQ);
- de motie-Oomen-Ruijten c.s. over de dekking voor wezenpensioenen (36067, letter AR);
- de motie-Oomen-Ruijten c.s. over de vrijwillige voortzetting van het partnerpensioen (36067, letter AS);
- de motie-Nicolai c.s. over een advies van de Raad van State inzake de vraag of artikel XII met een tweederdemeerderheid aangenomen dient te worden (36067, letter AT);
- de nader gewijzigde motie-Otten c.s. over het opzeggen van vertrouwen in de minister voor APP als het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen niet wordt ingetrokken (36067, letter AX, was letter AW);
- de motie-Nanninga c.s. over een novelle om ook APPA-gerechtigden te laten invaren in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen (36067, letter AV).

(Zie vergadering van heden.)

De voorzitter:

Dan stemmen wij over de motie 36067, letter Q, de motie van het lid Van Rooijen c.s. over strijdigheid met het eigendomsrecht. Er is om hoofdelijke stemming gevraagd. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

Ik verzoek de leden dadelijk duidelijk hun stem met het woord "voor" dan wel "tegen" uit te brengen, zonder enige bijvoeging.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter Q).

Vóór stemmen de leden: Van Rooijen, Van Strien, De Vries, Van Wely, Van Apeldoorn, Baay-Timmerman, Berkhout, Beukering, Bezaan, Dessing, Faber-van de Klashorst, Fren-trop, Gerkens, Van Hattem, Hermans, Hiddema, Janssen, Ton van Kesteren, Koffeman, Kox, Van der Linden, Nanninga, Otten, Van Pareren en Raven.

Tegen stemmen de leden: Rietkerk, Rosenmöller, Schalk, Stienen, Talsma, Veldhoen, Verkerk, Van der Voort, Lucas Vos, Mei Li Vos, Arbouw, Atsma, Backer, Van Ballekom, Van den Berg, De Blécourt-Wouterse, De Boer, Bredenoord, Bruijn, De Bruijn-Wezeman, Crone, Van Dijk, Doornhof, Essers, Fiers, Ganzevoort, Geerdink, Van Gurp, Huizinga-Heringa, Jorritsma-Lebbink, Karakus, Karimi, Kennedy-Doornbos, Niek Jan van Kesteren, Keunen, Klip-Martin, Kluit, Knapen, Koole, Krijnen, Meijer, Moonen, Nicolai, Oomen-Ruijten, Pijlman, Prast, Prins en Recourt.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 25 stemmen voor en 48 stemmen tegen is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letter R, de motie van het lid Van Rooijen c.s. over het instellen van een aparte

en onafhankelijke toezichthouder. Er is om hoofdelijke stemming gevraagd bij een van de andere moties maar niet bij deze.

(Hilariteit)

De voorzitter:

Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter R).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letter S, de motie van het lid Van Rooijen c.s. over de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen besluiten van de toezichthouder. Er is om hoofdelijke stemming gevraagd. Wenst een van de leden een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

Ik verzoek de leden zo dadelijk duidelijk hun stem met het woord "voor" dan wel "tegen" uit te brengen, zonder enige bijvoeging.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter S).

Vóór stemmen de leden: Raven, Van Rooijen, Van Strien, De Vries, Van Wely, Van Apeldoorn, Baay-Timmerman, Berkhout, Beukering, Bezaan, Dessing, Faber-van de Klas-horst, Frentrop, Gerken, Van Hattem, Hermans, Hiddema, Janssen, Ton van Kesteren, Koffeman, Kox, Van der Linden, Nanninga, Nicolaï, Otten en Van Pareren.

Tegen stemmen de leden: Recourt, Rietkerk, Rosenmüller, Schalk, Stienen, Talsma, Veldhoen, Verkerk, Van der Voort, Lucas Vos, Mei Li Vos, Arbouw, Atsma, Backer, Van Ballekom, Van den Berg, De Blécourt-Wouterse, De Boer, Bredenoord, Bruijn, De Bruijn-Wezeman, Crone, Van Dijk, Doornhof, Essers, Fiers, Ganzevoort, Geerdink, Van Gorp, Huizinga-Heringa, Jorritsma-Lebbink, Karakus, Karimi, Kennedy-Doornbos, Niek Jan van Kesteren, Keunen, Klip-Martin, Kluit, Knapen, Koole, Krijnen, Meijer, Moonen, Oomen-Ruijten, Pijlman, Prast en Prins.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 26 stemmen voor en 47 stemmen tegen is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letter T, de motie van het lid Van Rooijen c.s. inzake een novelle over individueel bezwaarrecht voor iedere rechthebbende. Er is om hoofdelijke stemming gevraagd. Wenst een van de leden een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

Ik verzoek de leden zo dadelijk duidelijk hun stem met het woord "voor" dan wel "tegen" uit te brengen, zonder enige bijvoeging.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter T).

Vóór stemmen de leden: Frentrop, Gerken, Van Hattem, Hermans, Hiddema, Janssen, Ton van Kesteren, Koffeman, Kox, Van der Linden, Nanninga, Nicolaï, Otten, Van Pareren, Raven, Van Rooijen, Van Strien, De Vries, Van Wely, Van Apeldoorn, Baay-Timmerman, Berkhout, Beukering, Bezaan, Dessing en Faber-van de Klashorst.

Tegen stemmen de leden: Fiers, Ganzevoort, Geerdink, Van Gorp, Huizinga-Heringa, Jorritsma-Lebbink, Karakus, Karimi, Kennedy-Doornbos, Niek Jan van Kesteren, Keunen, Klip-Martin, Kluit, Knapen, Koole, Krijnen, Meijer, Moonen, Oomen-Ruijten, Pijlman, Prast, Prins, Recourt, Rietkerk, Rosenmüller, Schalk, Stienen, Talsma, Veldhoen, Verkerk, Van der Voort, Lucas Vos, Mei Li Vos, Arbouw, Atsma, Backer, Van Ballekom, Van den Berg, De Blécourt-Wouterse, De Boer, Bredenoord, Bruijn, De Bruijn-Wezeman, Crone, Van Dijk, Doornhof en Essers.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 26 stemmen voor en 47 stemmen tegen is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letter U, de motie van het lid Van Rooijen c.s. over de uitvoeringsregelingen van het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter U).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letter V, de motie van het lid Van Rooijen c.s. inzake duidelijkheid verschaffen over de wijze waarop de APPA-regeling wordt aangepast. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter V).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66,

de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letter W, de motie van het lid Van Rooijen c.s. over een zelfstandige pensioenregeling voor politieke ambtsdragers. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter W).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over motie 36067, letter Y, de motie van het lid Crone c.s. over een voortzetting en verruiming van de regeling voor vervroegde uittrekking. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? De heer Van Ballekom van de VVD.

De heer **Van Ballekom** (VVD):
Voorzitter. Mijn fractie zal tegen deze motie stemmen. De VVD vindt de motie namelijk te dwingend verwoord, maar nodigt de regering wel uit het probleem van de zware beroepen opnieuw te onderzoeken en mogelijk met oplossingen te komen.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik zag mevrouw Moonen namens D66.

Mevrouw **Moonen** (D66):
Voorzitter. De fractie van D66 steunt de beide moties-Crone over de zware beroepen en over het invaren van de APPA-regeling in het nieuwe pensioenstelsel. Tevens steunt onze fractie de moties-Oomen over het nabestaanden- en het wezenpensioen. De fractie van D66 staat ook sympathiek tegenover de moties-Prast. De fractie van D66 is immers van mening dat de overheid moet stoppen met het verstrekken van subsidies aan de fossiele industrie, maar we hebben het vandaag over de Wet toekomst pensioenen en de pensioenfondsen gaan over hun eigen beleggingsbeleid. De Eerste Kamer gaat daar niet over. Om die reden zal de fractie van D66 niet voor de moties-Prast stemmen. Het is goed om te weten dat er op dit moment in de Tweede Kamer een initiatiefwetsvoorstel van Van Beukering wordt voorbereid dat erover gaat om verantwoordingsorganen en belanghebbendenorganen meer invloed te geven op het beleggingsfonds van pensioenfondsen. Dat is ook nog een mogelijkheid om tegen die tijd te kijken naar het beleggingsbeleid van pensioenfondsen.

De voorzitter:

Dat zat op de grens van een stemverklaring. Dank u wel, mevrouw Moonen. Wenst een van de andere leden nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Crone c.s. (36067, letter Y).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de VVD, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is aangenomen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letter Z, de motie van het lid Moonen c.s. over het dichtens van een pensioenkloof. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Moonen c.s. (36067, letter Z).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de ChristenUnie, het CDA en de VVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PVV, de SGP, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is aangenomen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AA, de motie van het lid Moonen c.s. over deelnemers wijzen op de mogelijkheid om langer door te werken. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Moonen c.s. (36067, letter AA).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PVV, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is aangenomen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AC, de motie van het lid Van Rooijen inzake een novelle over de inrichting van het nabestaandenpensioen. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen (36067, letter AC).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AD, de motie van het lid Van Rooijen over het schrappen van de afschaffing van de doorsneepremie. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen (36067, letter AD).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AE, de motie van het lid Van Rooijen over een novelle die de voorrang van compensatie boven indexaties uit het wetsvoorstel schrapt. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen (36067, letter AE).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AF, de motie van het lid Van Rooijen over een vaste rekenrente van 2%. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen (36067, letter AF).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, de SP, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AG, de motie van het lid Van Rooijen over een novelle om de lifecycleme-

thode te schrappen. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Van Rooijen (36067, letter AG).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, Fractie-Otten, de PVV en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AH, de motie van het lid Prast over de mogelijkheid om beleggingen die slecht zijn voor dierenwelzijn uit te sluiten. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Prast (36067, letter AH).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AI, de motie van het lid Prast over het terugtrekken uit fossiele beleggingen. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? De heer Van Strien namens de PVV. Gaat uw gang.

De heer **Van Strien** (PVV):

Dank u wel, voorzitter. Het nieuwe pensioenstelsel wordt al een ramp voor de toekomstige pensioenen. Terugtrekken uit fossiele beleggingen — dat betekent terugtrekken uit de grootste bedrijven ter wereld — zou desastreus zijn voor onze toekomstige pensioenen. Daarom stemt de PVV daartegen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Strien. Wenst een van de andere leden nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Prast (36067, letter AI).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, D66, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, de Christen-

Unie, het CDA, de VVD, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AJ, de motie van het lid Prast over de pensioenvooruitblik in zowel euro's als procenten. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Prast (36067, letter AJ).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, de SP, de PvdD, Fractie-Otten en de SGP voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, de PVV, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AK, de motie van het lid Prast over het beëindigen van de naar rato aftopping van deeltijders. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Prast (36067, letter AK).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de SP en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, D66, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AL, de motie van het lid Prast over een jaarlijks weegmoment inzake een beheerste transitie. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Prast (36067, letter AL).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PVV, de SGP, de ChristenUnie en 50PLUS voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, Fractie-Otten, het CDA, de VVD, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan heb ik begrepen dat mevrouw Prast haar motie 36067, letters AM, heeft ingetrokken. Is dat juist, mevrouw Prast? Ik zie mevrouw Prast instemmend knikken. Daarmee is de motie afgevoerd van de stemmingslijst.

Aangezien de motie-Prast (36067, letter AM) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

Dan stemmen we nu conform het verzoek eerst over de motie 36067, letters AV, de motie van het lid Nanninga c.s. over een novelle om ook APPA-gerechtigden in te laten varen in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Nanninga c.s. (36067, letter AV).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, de PVV, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, Fractie-Otten, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD en 50PLUS ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AO, de motie van het lid Crone c.s. over het vormgeven van pensioenen voor politici volgens het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Crone c.s. (36067, letter AO).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AP, de gewijzigde motie van het lid Moonen c.s. over een regeling voor externe geschilbeslechting. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de gewijzigde motie-Moonen c.s. (36067, letter AP, was letter AB).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, FVD en Fractie-Frentrop voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV en 50PLUS ertegen, zodat zij is aangenomen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AQ, de motie van het lid Van Rooijen c.s. over het advies van de landsadvocaat inzake het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Er is om hoofdelijke stemming gevraagd. Wenst een van de leden een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

Ik verzoek de leden zo dadelijk duidelijk hun stem met het woord "voor" dan wel "tegen" uit te brengen, zonder enige bijvoeging.

In stemming komt de motie-Van Rooijen c.s. (36067, letter AQ).

Vóór stemmen de leden: Dessing, Faber-van de Klashorst, Frentrop, Gerkens, Van Hattem, Hermans, Hiddema, Janssen, Ton van Kesteren, Kox, Van der Linden, Nanninga, Otten, Van Pareren, Raven, Van Rooijen, Van Strien, De Vries, Van Wely, Van Apeldoorn, Baay-Timmerman, Berkhout, Beukering en Bezaan.

Tegen stemmen de leden: De Blécourt-Wouterse, De Boer, Bredenoord, Bruijn, De Bruijn-Wezeman, Crone, Van Dijk, Doornhof, Essers, Fiers, Ganzevoort, Geerdink, Van Gorp, Huizinga-Heringa, Jorritsma-Lebbink, Karakus, Karimi, Kennedy-Doornbos, Niek Jan van Kesteren, Keunen, Klip-Martin, Kluit, Knapen, Koffeman, Koole, Krijnen, Meijer, Moonen, Nicolaï, Oomen-Ruijten, Pijlman, Prast, Prins, Recourt, Rietkerk, Rosenmöller, Schalk, Stienen, Talsma, Veldhoen, Verkerk, Van der Voort, Lucas Vos, Mei Li Vos, Arbouw, Atsma, Backer, Van Ballekom en Van den Berg.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 24 stemmen voor en 49 stemmen tegen is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AR, de motie van het lid Oomen-Ruijten c.s. over de dekking voor wezenpensioen. Wenst een van de leden een stemverklaring over deze motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Oomen-Ruijten c.s. (36067, letter AR).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AS, de motie van het lid Oomen-Ruijten c.s. over de vrijwillige voortzetting van het partnerpensioen. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Oomen-Ruijten (36067, letter AS).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Dan stemmen we over de motie 36067, letters AT, de motie van het lid Nicolaï c.s. over een advies van de Raad van State over de vraag of artikel XII met een tweederdemeerderheid aangenomen dient te worden. Wenst een van de leden een stemverklaring over de motie af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt de motie-Nicolaï c.s. (36067, letter AT).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de PvdA, Groen-Links, D66, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan stemmen wij over de motie 36067, letters AX, de nader gewijzigde motie van het lid Otten c.s. over het opzeggen van vertrouwen in de minister voor APP als het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen niet wordt ingetrokken. Er is om hoofdelijke stemming gevraagd. Wenst een van de leden een stemverklaring af te leggen? De heer Nicolaï.

De heer Nicolaï (PvdD):

Naar mijn oordeel is het dictum van de motie onbegrijpelijk. Dat leidt ertoe dat ik tegen zal stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Nicolaï. Wenst een van de andere leden een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

Ik verzoek de leden dadelijk duidelijk hun stem met het woord "voor" dan wel "tegen" uit te brengen, zonder enige bijvoeging.

In stemming komt de nader gewijzigde motie-Otten c.s. (36067, letter AX, was letter AW).

Vóór stemmen de leden: Van Strien, De Vries, Bezaan, Faber-van de Klashorst, Van Hattem, Ton van Kesteren en Otten.

Tegen stemmen de leden: Schalk, Stienen, Talsma, Veldhoen, Verkerk, Van der Voort, Lucas Vos, Mei Li Vos, Van Wely, Van Apeldoorn, Arbouw, Atsma, Baay-Timmerman, Backer, Van Ballekom, Van den Berg, Berkhout, Beukering, De Blécourt-Wouterse, De Boer, Bredenoord, Bruijn, De Bruijn-Wezeman, Crone, Dessing, Van Dijk, Doornhof, Essers, Fiers, Frentrop, Ganzevoort, Geerdink, Gerkens, Van Gorp, Hermans, Hiddema, Huizinga-Heringa, Janssen, Jorritsma-Lebbink, Karakus, Karimi, Kennedy-Doornbos, Niek Jan van Kesteren, Keunen, Klip-Martin, Kluit, Knapen, Koffeman, Koole, Kox, Krijnen, Van der Linden, Meijer, Moonen, Nanninga, Nicolaï, Oomen-Ruijten, Van Pareren, Pijlman, Prast, Prins, Raven, Recourt, Rietkerk, Van Rooijen en Rosenmöller.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze nader gewijzigde motie met 7 stemmen voor en 66 stemmen tegen is verworpen.